

DATAOMBUDSMANNENS BYRÅ

ANMÄLNINGSPLIKT ENLIGT PERSONUPPGIFTLAGEN

Uppdaterad 27.07.2010

www.tietosuoja.fi

Innehåll:

1. Anmälningar till dataombudsmannen – allmänt.....	3
2. Registeranmälan.....	4
2.1 När skall registeranmälan göras och när inte?.....	4
2.2 Registeranmälan angående ibruktagande av system för automatiserade beslut.....	8
2.3 Hur skall registeranmälan göras?.....	8
3. Verksamhetsanmälan.....	9
3.1 När görs verksamhetsanmälan?.....	9
3.2 Vilka uppgifter bör ingå i verksamhetsanmälan och hur görs anmälan?.....	9
4. Anmälan om översändande av uppgifter till utlandet.....	10
5. Tidpunkten då anmälan görs.....	10
6. Behandling av anmälningar vid dataombudsmannens byrå.....	11
7. Till anmälningsplikten anknutna praktiska exempel.....	11

Bilaga I	Anmälningsplikt enligt personuppgiftslagen gällande behandling av personuppgifter som sker med hjälp av ADB
----------	---

Anmälningsplikt

Styr den registeransvarige till planering av sin verksamhet och till den anknutna situationer och system där personuppgifter behandlas

Styr också planeringen och förverkligandet av datasäkerheten
=> stöder sålunda också den registeransvariges verksamhet

Stöder de registeransvarigas affärsverksamhet genom att stärka partnernes förtroende
("fråga av tjänsteleverantören om anmälningarna till myndigheterna har gjorts")

Ökar öppenheten och förtroendet => registerbeskrivningen är ett arbetsverktyg vid uppfyllandet av upplysningsplikten och en god skötsel av kundrelationerna

Hjälper att bedöma relevanskravet.
Uppgifterna och lagringstiderna skall alltid kunna motiveras för de registrerade och myndigheterna.

Hjälper myndigheterna vid utfärdande av anvisningar, information, kontroll och utvärdering
(jfr. också uppförandekodexarna)

Stöder förhandsövervakningen och minskar behovet av att befatta sig med saken i efterhand

1. Anmälningar till dataombudsmannen - allmänt

Enligt personuppgiftslagen är bland annat vissa registeransvariga skyldiga att göra en anmälan till dataombudsmannen. Dessa är bl.a. sådana som behandlar personuppgifter med adb eller översänder personuppgifter till utlandet eller som sköter behandling av uppgifter enligt uppdrag samt vissa näringsidkare. Med hjälp av anmälningsplikten utför dataombudsmannen en förhandsövervakning av behandlingen av personuppgifter, men en gjord anmälan är emellertid inte ett förfarande som innebär godkännande av registerföringen eller verksamheten.

De olika typerna av anmälan är registeranmälan, verksamhetsanmälan samt anmälan om översändande av uppgifter till utlandet. Om anmälningsplikten samt om hur anmälan görs har stadgats i personuppgiftslagen¹. Personuppgiftslagen kan läsas i sin helhet exempelvis på Finlex-författningsdatabanks internetsidor².

VISSTE DU ATT

Med **personuppgifter** avses alla slags anteckningar som beskriver en fysisk person, hans egenskaper eller levnadsförhållanden som kan hänföras till honom själv eller till hans familj eller någon som lever i ett gemensamt hushåll med honom.

Med **personregister** avses en datamängd som innehåller personuppgifter och som består av anteckningar som hör samman på grund av sitt användningsändamål, och som helt eller delvis behandlas med automatisk databehandling eller har ordnats som ett kartotek, en förteckning eller på ett annat motsvarande sätt så att information om en bestämd person kan erhållas med lätthet och utan oskäliga kostnader.

Ändamålet med behandlingen av personuppgifter skall preciseras så att av det framgår för vilka av den registeransvariges funktioner personuppgifter behandlas. Med registeransvarig avses för sin del en eller flera personer, sammanslutningar, inrättningar eller stiftelser för vilkas bruk ett personregister inrättas och vilka har rätt att förfoga över registret eller vilka enligt lag ålagts skyldighet att föra register.

I personuppgiftslagen avses med personuppgifter alla slags anteckningar som kan identifieras såsom gällande en fysisk person. På behandling av uppgifter om juridiska personer (t.ex. företag, föreningar etc.) tillämpas personuppgiftslagen inte. Märkbart är emellertid, att i uppgifter som gäller exempelvis ett företag kan ingå också personuppgifter som gäller en fysisk person. Så är fallet t.ex. när bland företagets kontaktuppgifter nämns verkställande direktörens, en kontaktpersons el. dyl. namn eller om företagets namn har formen t.ex. F Matti Meikäläinen eller Syateljé Maija Meikäläinen.

Ett register, som innehåller personuppgifter om både fysiska och juridiska personer, är ett personregister, i enlighet med personuppgiftslagen, till den del som det innehåller uppgifter om fysiska personer. Den registeransvarige bör då iaktta kraven i personuppgiftslagen och bl.a. uppgöra en registerbeskrivning över alla sina olika personregister. I fråga om ett sådant register bestäms anmälningsplikten på samma sätt som i fråga om ett register som innehåller uppgifter om enbart fysiska personer. När anmälningsplikten övervägs kan informationen och exemplen i denna broschyr således tillämpas också på register som innehåller uppgifter om både fysiska och juridiska personer.

¹ Personuppgiftslagen 36- 37 §

² <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1999/19990523>

2. Registeranmälan

2.1 När skall registeranmälan göras och när inte?

Huvudregeln i personuppgiftslagen är, att om all behandling av personuppgifter som sker automatiserat (dvs. med hjälp av adb) skall göras en anmälan till dataombudsmannen. I lagen finns emellertid flera undantag, varvid anmälan inte behöver göras.³ I praktiken faller största delen av den automatiska behandlingen av personuppgifter utanför anmälningsplikten. För manuell behandling av personuppgifter, föreligger ingen anmälningsplikt.

Ifall en del av uppgifterna i personregistret behandlas med hjälp av adb och en del manuellt, skall anmälan göras. I den registerbeskrivning som fogas till anmälan är det då ändamålsenligt att införa uppgifter om behandlingen av personuppgifter som helhet (dvs. både om den med hjälp av adb utförda och den manuella behandlingen). Registerbeskrivningen skall uppgöras över hela det logiska register som består av anteckningar (personuppgifter) som hör samman på grund av sitt användningsändamål, även om de finns lagrade i olika register och befinner sig fysiskt på olika platser. Såsom hörande till samma personregister räknas alla de personuppgifter som används för samma ändamål, oberoende av hur och var de har lagrats.

Registeranmälan skall göras, när:

- 1) det inrättas ett med adb upprätthållet personregister, som används för
 - direktreklam, distansförsäljning eller annan direktmarknadsföring
 - opinions- och marknadsundersökning
 - andra därmed jämförbara adresserade försändelser (t.ex. valreklam)

Om register som används för ovan nämnda ändamål behöver anmälan emellertid inte göras, ifall den registrerade på grund av ett kundförhållande eller ett medlemskap har en anknytning till den registeransvarige eller den registrerade har gett sitt samtycke till att personuppgifterna behandlas för ifrågavarande ändamål. Anmälan behöver således inte göras t.ex. angående ett kundregister som används för till kunderna riktad direktreklam.

- 2) den automatiska behandlingen av personuppgifter föranleds av en uppgift som anvisas den registeransvarige i lag

Anmälningsplikt kommer i fråga i de fall, där behandlingen av uppgifter föranleds enbart av en i lag anvisad uppgift.

Anmälningsplikt föreligger inte, om mellan den registeransvarige och den registrerade i ifrågavarande situationer råder en saklig anknytning (t.ex. genom ett kund- eller tjänstgöringsförhållande) eller behandlingen baserar sig på den registrerades samtycke eller annan grund⁴, för vilken det inte har stadgats särskilt om anmälningsplikt.

Anmälningsplikt föreligger inte heller om det bestämts om behandlingen av personuppgifter i lag, det vill säga i lagen finns uttryckliga bestämmelser om behandlingen.

³ Om undantagen stadgas i personuppgiftslagens 36 § 4 moment.

⁴ I personuppgiftslagens 8 § 1 moment avsedd annan grund

3) den automatiska behandlingen av personuppgifter baserar sig på något annat jämförbart förhållande mellan den registrerade och den registeransvarige.⁵

Det är fråga om något annat jämförbart förhållande, när förhållandet mellan den registeransvarige och den registrerade inte är ett kundförhållande, ett medlemskap eller ett tjänstgöringsförhållande. När det är fråga om ett annat därmed jämförbart förhållande kan en saklig anknytning anses råda mellan den registeransvarige och den registrerade, men förekomsten av denna anknytning är inte en självklarhet för den registrerade.

Andra jämförbara förhållanden kan vara t.ex. förhållandet mellan en utställare på en mäsas och en person som inbjudits till avdelningen, eller förhållandet mellan ett företag som genomför kameraövervakning på gatan vid skyltfönstret och en person som spelas in på videobandet.

T.ex. ett patient- eller elevförhållande jämföras med ett kundförhållande - vid dem är det inte fråga om något annat jämförbart förhållande som skulle föranleda anmälningsplikt.

4) behandlingen behövs för betalningstjänst, databehandling eller andra därmed jämförbara uppgifter som utförs på uppdrag av den registeransvarige dvs. behandlingen av uppgifter har utkontrakterats.⁶

Alltid när den registeransvarige anskaffar databehandlings- eller betalningstjänster eller andra därmed jämförbara på uppdrag utförda tjänster av utomstående, har den registeransvarige en anmälningsplikt. Annan jämförbar på uppdrag utförd tjänst är det fråga om exempelvis när postningstjänster anskaffas av utomstående.

När databehandling utkontrakteras bör det dessutom märkas, att också uppdragstagaren är skyldig att göra en verksamhetsanmälan om sin verksamhet till dataombudsmannen. Se närmare punkt 3 på sida 9. Det är skäl för uppdragsgivaren att säkerställa att uppdragstagaren har gjort anmälan om sin verksamhet.

I det avtal som uppdragsgivaren (den registeransvarige) ingår med uppdragstagaren kan införas en avtalsklausul enligt vilken uppdragstagaren därtill befullmäktigad av den registeransvarige gör en registeranmälan om utkontraktering av databehandlingen till dataombudsmannen. Ifall detta förfarande tillämpas, skall ifrågavarande fullmakt fogas till den anmälan som görs till dataombudsmannen.

VISSTE DU ATT

Uppdragsgivaren är den **registeransvarige** i ett uppdragsförhållande som gäller behandling av personuppgifter. Den registeransvarige utövar bestämmanderätten över registret och svarar för att de i personuppgiftslagen uppställda skyldigheterna blir uppfyllda vid behandlingen av personuppgifter.

Det ansvar och de åligganden som ankommer på **uppdragstagaren** bestäms som ett avtalsansvar. Uppdragstagaren är dessutom med stöd av personuppgiftslagen direkt bunden av lagens förpliktelser angående aktsamhet och skydd av uppgifter. Likaså är de bestämmelser om sekretess och tystnadsplikt som gäller för uppdragsgivaren i allmänhet bindande också för uppdragstagaren. De avtal om uppdrag som gäller ärendet är det alltid skäl att ingå skriftligt.

⁵ Personuppgiftslagens 8 § 1 moment 5 punkt

⁶ Personuppgiftslagens 8 § 1 moment 7 punkt

5) det är fråga om allmänt tillgängliga uppgifter som beskriver en persons ställning, uppgifter och skötseln av dessa uppgifter inom ett offentligt samfund eller inom näringslivet och dessa uppgifter behandlas för att trygga rättigheterna och intressena hos den registeransvarige eller en sådan tredje man till vilken uppgifterna lämnas ut.⁷

Allmänt tillgängliga uppgifter som beskriver en persons ställning, uppgifter och skötseln av dessa uppgifter inom ett offentligt samfund eller inom näringslivet kan ingå t.ex. i postningslistor eller andra kontaktregister med anknytning till skötseln av myndigheters eller företags uppgifter. Tillgång till uppgifter som beskriver i samhälleligt betydande ställning varande personers offentliga ställning och uppgifter kan behövas t.ex. med tanke på varje medborgares eller kommuninvånarens rättigheter och intressen.

6) känsliga uppgifter behandlas och behandlingen föranleds av en uppgift som direkt har ålagts den registeransvarige i lag.⁸

Anmälan behöver inte göras, om för behandlingen föreligger någon annan i 12 § 1 momentet avsedd grund, för vilken anmälningsplikt inte föreligger (t.ex. patientförhållande, kundförhållande, samtycke). Ifall om behandlingen har stadgats på det sätt som avses i början av ovan nämnda bestämmelse 5 punkt, föreligger inte anmälningsplikt.

VISSTE DU ATT

Som känsliga uppgifter betraktas personuppgifter som beskriver eller vilkas syfte är att beskriva: 1) ras eller etniskt ursprung; 2) någons samhälleliga eller politiska uppfattning eller religiösa övertygelse eller medlemskap i ett fackförbund; 3) en brottslig gärning eller ett straff eller någon annan påföljd för ett brott; 4) någons hälsotillstånd, sjukdom eller handikapp eller vårdåtgärder eller därmed jämförbara åtgärder som gäller honom; 5) någons sexuella inriktning eller beteende; eller 6) någons behov av socialvård eller de socialvårdstjänster, stödåtgärder och andra förmåner inom socialvården som någon erhållit.

7) känsliga uppgifter behandlas för historisk eller vetenskaplig forskning eller för statistikföring.⁹

Om behandling av känsliga personuppgifter för historisk eller vetenskaplig forskning eller för statistikföring bör göras anmälan, när uppgifter insamlas endast på basis av register eller dokument (dvs. från andra källor än den registrerade själv) och utan den registrerades samtycke. Ifall för insamlandet av uppgifterna har fått alla registrerades samtycke eller om insamlandet och behandlingen av uppgifterna uttryckligen har bestämts i lag, behöver anmälan inte göras.

För att insamlandet av uppgifterna skall kunna anses ske med ifrågavarande registrerades samtycke, t.ex. vid en enkätintervju och när samtycke begärs, bör den registrerade ha informerats förutom om att besvarandet är frivilligt, även om alla med tanke på givande av samtycket betydelsefulla omständigheter, inklusive exempelvis att uppgifter eventuellt inhämtas från andra vid forskningen utnyttjade källor, ifall avsikten är att utnyttja sådana.

⁷ Personuppgiftslagens 8 § 1 moment 8 punkt

⁸ Personuppgiftslagens 12 § 1 moment 5 punkt.

⁹ Personuppgiftslagens 12 § 1 moment 6 punkt

Dataombudsmannens byrå har utarbetat en modellblankett för registerbeskrivning över vetenskaplig forskning, som kan användas när registeranmälan görs. Blanketten finns på dataombudsmannens byrås internet-sidor.¹⁰

8) känsliga uppgifter behandlas inom försäkringsverksamhet.¹¹

Försäkringsbolagen bör anmäla m.h.a. adb utförd behandling av personuppgifter alltid när känsliga uppgifter behandlas i verksamheten och behandlingen inte har någon annan i 12 § i personuppgiftslagen avsedd grund, för vilken anmälan inte behöver göras. Ifall behandlingen baserar sig på t.ex. personens samtycke eller om behandlingen uttryckligen har bestämts i en annan lag, behöver anmälan inte göras. Ifall det är fråga om ett register, i vilket uppgifter på basis av den försäkrades egen ansökan lagras och sökanden har informerats om behandlingen av personuppgifter i enlighet med personuppgiftslagen¹², behöver anmälan inte göras.

När föreligger emellertid inte anmälningsplikt?

Undantagen till anmälningsplikten regleras i personuppgiftslagens 36 § 4 moment. Oftast förekommande situationer, där skyldighet att göra registeranmälan inte föreligger, är bl.a. situationer då behandlingen av personuppgifter baserar sig på någon av de följande, i personuppgiftslagen¹³ nämnda, situationerna:

- 1) Personuppgifterna behandlas med den registrerades entydiga samtycke
- Ifall t.ex. uppgifterna i ett direktmarknadsföringsregister har insamlats med den registrerades samtycke, behöver anmälan inte göras.
- 2) Den registrerade har på grund av ett kund- eller tjänstföringsförhållande eller ett medlemskap en saklig anknytning till den registeransvariges verksamhet
- Anmälan behöver inte göras angående ett kund- eller medlemsregister eller ett register i vilket insamlas uppgifter om anställda. Med ett kundförhållande jämföras t.ex. ett patient- eller elevförhållande.
- 3) Det är fråga om uppgifter gällande kunder hos eller arbetstagare vid en koncern eller någon annan ekonomisk sammanslutning och dessa uppgifter behandlas inom nämnda sammanslutning
- 4) Personuppgifterna behandlas på uppdrag av den registrerade eller för att fullgöra ett sådant avtal i vilket den registrerade är part eller för att vidta åtgärder på begäran av den registrerade innan ett sådant avtal ingås
- 5) Om behandlingen har bestämts i lag

Ifall personuppgifterna behandlas enbart manuellt, behöver registeranmälan inte göras.

Till dataombudsmannens byrå har sänts in ett stort antal registeranmälningar i situationer, där den registeransvarige inte hade haft anmälningsplikt. Ifall den registeransvarige inte är säker

¹¹ Personuppgiftslagens 12 § 1 moment 11 punkt

¹² Personuppgiftslagens 24 §.

¹³ De som nämns i personuppgiftslagens 8 § 1 moment.

på, huruvida han är anmälningsskyldig eller inte, kan han ta kontakt med dataombudsmannens byrå för att få klarhet i saken. Exempelen på sidan 12 är avsedda att klargöra anmälningsskyldigheten, därmed är det till nytta att också bekanta sig med dem. Ifall situationen beträffande anmälningsskyldigheten är oklar, är det bättre att göra en anmälan än att lämna den ogjord.

2.2 Registeranmälan angående ibruktagande av system för automatiserade beslut

Den registeransvarige är skyldig att göra en registeranmälan till dataombudsmannen när han tar i bruk ett i 31 § i personuppgiftslagen avsett system för automatiserade beslut. 31 § avser ett system, där beslut, som utgör bedömning av vissa egenskaper hos den registrerade, enbart grundas på automatisk behandling av uppgifter. Beslutet skall också ha rättsliga följder för den registrerade eller annars kännbart påverka honom.

System för beslut av ovan nämnt slag vilka omfattas av anmälningsskyldigheten kan vara t.ex. ett system för automatiserade beslut som tillämpas vid en kreditgivningsprocess.

2.3 Hur skall registeranmälan göras?

Enligt personuppgiftslagen skall den som gör registeranmälan till dataombudsmannen sända en registerbeskrivning över det personregister som är föremål för anmälan. Till anmälan skall fogas ett följebrev, ur vilket framgår på vilken i 36 § i personuppgiftslagen stadgad punkt anmälningsskyldigheten grundar sig.

Dataombudsmannens byrå har utarbetat modellblanketter, som kan utnyttjas vid uppgörandet av registerbeskrivningen och följebrevet. Blanketterna ingår som bilagor till denna broschyr, och finns också på dataombudsmannens hemsidor.¹⁴

Anmälan till dataombudsmannen skall vara undertecknad av en person med behörighet i saken. Det är skäl att sända anmälan till dataombudsmannen per brev och endast i brådskande fall t.ex. per telefax.

När registeranmälan gäller köp av databehandlings-, betalnings- eller andra därmed jämförbara tjänster som ges som uppdrag (se punkt 2.1.4), är det skäl att i anmälan anteckna grunden för anmälningsskyldigheten, dvs. hurdana tjänster som anskaffas som uppdrag (t.ex. postningstjänster). Dessutom rekommenderas att i anmälan också antecknas från vem avsikten är att anskaffa tjänsten.

När registeranmälan gäller ibruktagande av system för automatiserade beslut, skall utöver de uppgifter som ingår i registerbeskrivningen i anmälan ges en beskrivning av den logik som tillämpas i systemet.

¹⁴ www.tietosuoja.fi

3. Verksamhetsanmälan

3.1 När görs verksamhetsanmälan?

I personuppgiftslagen har stadgats om skyldighet att göra **verksamhetsanmälan** närmast om sådana verksamheter, vid vilka behandlas stora mängder data och där det kan finnas risk för att den registrerades integritet eller rättigheter äventyras. Anmälningssplikten gäller följande **i form av näring eller för någon annans räkning utförda verksamheter**, vid vilka används eller behandlas personregister och uppgifter i dem.¹⁵

1) den som bedriver kreditupplysningsverksamhet

2) den som bedriver indrivningsverksamhet

3) den som i form av näring utför opinions- och marknadsundersökningar

4) den som för någon annans räkning utför uppgifter som gäller val av och lämplighet i fråga om personal

I verksamheten bör även iaktas lagen om integritetsskydd i arbetslivet (759/2004), som innehåller regler om personlighets- och lämplighetstester.

5) den som för någon annans räkning utför databehandlingsuppgifter

Med databehandlingsuppgifter avses bl.a. uppdrag att upprätthålla, förvara och förstöra personregister samt att förmedla information om personuppgifter, uppdrag att förvalta nättjänster och erbjudande av tekniska stödtjänster.

3.2 Vilka uppgifter bör ingå i verksamhetsanmälan och hur görs anmälan?

Enligt personuppgiftslagen bör av verksamhetsanmälan framgå följande uppgifter:

1) näringsidkarens namn, verksamhetsområde, hemort och kontaktinformation

2) vilka personregister som används i verksamheten och vilka slags uppgifter de innehåller

I verksamhetsanmälan är det inte nödvändigt att skilt nämna namnet på varje register som används i verksamheten. Det räcker att personregistren beskrivs t.ex. med ett uttryck som anger deras användningsändamål (uppdragsgivarnas kundregister, register för direktmarknadsföring osv.)

3) hur uppgifter eventuellt lämnas ut ur registren

Uppdragstagaren har inte rätt att lämna ut personuppgifter som han behandlar i sitt uppdrag. Det är emellertid möjligt, att mellan uppdragsgivaren och uppdragstagaren avtalas om uppdragstagarens rätt att under givna förutsättningar lämna ut

¹⁵ Personuppgiftslagens 36 § 3 moment.

personuppgifter på uppdragsgivarens vägnar. Med sådant avtal kan avvikelser dock inte göras från de förutsättningar för utlämnande som bestämts i lagen.

4) hur länge de registrerade uppgifterna bevaras

I det avtal gällande uppdraget som ingås mellan uppdragsgivaren och uppdragstagaren bör definieras bland annat den tid som uppdragstagaren bevarar personuppgifterna. Tiden för bevaring av uppgifterna kan inte vara längre än vad uppdragsgivaren själv kan bevara uppgifterna.

5) hur skyddet av personregistren har ordnats och hur användningen av registren övervakas

Personuppgifterna skall i alla skeden av behandlingen skyddas för obehörig tillgång till uppgifterna och för behandling som sker i misstag eller olagligt (t.ex. ändring eller förstörande). Lagenligheten vid behandlingen av personuppgifterna skall också övervakas.

Verksamhetsanmälan görs om den bedrivna verksamheten i allmänhet. Om således ett företag levererar t.ex. postningstjänster för någon annans räkning, gör företaget en verksamhetsanmälan om leverans av postningstjänster. För varje enskilt postningsuppdrag behöver inte göras en egen anmälan till dataombudsmannen.

Dataombudsmannens byrå har utarbetat en modellblankett som kan användas när verksamhetsanmälan görs. Blanketten finns på dataombudsmannens byrås hemsida.¹⁶

4. Anmälan om översändande av uppgifter till utlandet

Den registeransvarige kan eventuellt vara skyldig att särskilt anmäla till dataombudsmannen om översändande av uppgifter till utlandet. Bestämmelserna om översändande av personuppgifter till utlandet gäller allt faktiskt översändande av personuppgifter till utlandet, det må sedan vara fråga om egentligt utlämnande av personuppgifter eller översändande av uppgifter t.ex. för utförande av ett uppdrag eller till ett register som är gemensamt för en koncern. Bestämmelserna bör tillämpas både när enskilda och stora mängder personuppgifter översänds.

Detaljerade anvisningar om översändande till utlandet finns i dataombudsmannens guide.

5. Tidpunkten då anmälan görs

Personuppgiftslagen förutsätter att anmälan bör göras i tillräckligt god tid, dock minst 30 dagar före de personuppgifter som är avsedda att lagras i personregistret insamlas och lagras eller annan åtgärd som föranleder anmälningsplikt vidtas.

Det ovan sagda gäller både register- och verksamhetsanmälan samt anmälan om översändande av uppgifter till utlandet.

¹⁶ www.tietosuoja.fi

6. Behandling av anmälningarna vid dataombudsmannens byrå

Den registeransvarige uppfyller sin lagstadgade anmälningsplikt, när han inom utsatt tid sänder en anmälan till dataombudsmannen.

Dataombudsmannen kan bedöma lagenligheten för den behandling av personuppgifter som beskrivs i anmälarens registerbeskrivning endast på basis av de uppgifter som ges i anmälan och registerbeskrivningen. Dataombudsmannen utnyttjar de uppgifter han får på basis av anmälningarna också generellt för att utveckla och inrikta sin verksamhet samt i den styrning som riktas till de registeransvariga. **Att anmälan görs innebär inte ett förfarande för godkännande av registerföringen.** Varje registeransvarig eller verksamhetsidkare ansvarar själv för lagenligheten i sin verksamhet.

I praktiken sänder dataombudsmannen ett brev om att anmälan har mottagits samt meddelar om eventuella behov av kompletteringar. Dataombudsmannen kan vid behov också ge till ärendet anknutna anvisningar antingen i sitt svar eller i något annat sammanhang.

VISSTE DU ATT

Den registeransvarige bör uppgöra en **registerbeskrivning** enligt 10 § i personuppgiftslagen över alla personregister och hålla den tillgänglig för alla. För varje personregister som upprättats för olika behandlingsändamål bör uppgöras en egen registerbeskrivning - i samma beskrivning kan inte inkluderas uppgifter som gäller flera register. Registerbeskrivningen skall alltid uppgöras, oberoende av det om den registeransvarige är anmälningsskyldig eller ej.

7. Till anmälningsplikten anknutna praktiska exempel

1) En verksamhetsenhet inom hälsovården (t.ex. ett sjukhus) har ett patientregister. Kommunen har ett register i vilket insamlas personuppgifter om de anställda. En organisation för ett register över sina medlemmar, och registret är en förteckning eller ett kartotek i pappersform.

Skyldighet att göra anmälan till dataombudsmannen föreligger inte, när behandlingen av personuppgifter baserar sig på den registrerades kundförhållande, tjänstgöringsförhållande eller medlemskap. Ett patientförhållande jämföras med ett kundförhållande. Anmälningsplikt föreligger inte heller när behandlingen sker enbart manuellt och inte med hjälp av adb.

2) En verksamhetsenhet inom hälsovården utkontrakterar upprätthållandet av patientregistret till en utomstående leverantör av databehandlingstjänster. En tidskrift låter ett på databehandling specialiserat företag i uppdrag att upprätthålla tidskriftens prenumerantregister. En bokhandel utkontrakterar postningstjänsterna.

De registeransvariga (verksamhetsenheten inom hälsovården, tidskriften och bokhandeln) är skyldiga att göra registeranmälningar till dataombudsmannens byrå om utkontrakteringen av behandlingen av uppgifterna. Uppdragstagarna (de som levererar databehandlings- eller postningstjänsterna) bör för sin del göra verksamhetsanmälningar till dataombudsmannen, emedan de sköter databehandlingsuppdrag och i denna verksamhet använder eller behandlar personregister och uppgifter som ingår i dem.

3) Ett företag besluter att sända direktreklam till sina kunder, och för ändamålet skrivs kundernas namn- och adressuppgifter i kundregistret ut på klisteretiketter.

Trots att det är fråga om direktreklam, är företaget inte anmälningsskyldigt, emedan det använder i kundregistret befintliga uppgifter för direktreklam som riktar sig just till kunderna. Företaget skulle vara anmälningsskyldigt, om det skulle grunda ett särskilt personregister för att användas endast för direktreklam.

4) Ett företag utför uppgifter som gäller val av och lämplighet i fråga om personal för ett annat företags räkning.

Det företag som utför uppgifter som gäller val av och lämplighet i fråga om personal bör göra en verksamhetsanmälan till dataombudsmannen både som självständig verksamhetsidkare och då det bedriver verksamhet för någon annans räkning.

Anmälningsplikt enligt personuppgiftslagen gällande behandling av personuppgifter som sker med hjälp av ADB

Puppl 8 § 1 mom	Ja	Nej
1. Samtycke		X
2. På uppdrag av den registerade		X
3. Den registrerades vitala intressen		X
4. a) om det bestämts om behandlingen i lag		X
b) behandlingen föranleds av en uppgift som anvisas den registeransvarige i lag	X	
5. a) kund- eller tjänstgöringsförhållande, medlemskap		X
b) annat jämförbart förhållande	X	
6. En koncerns kund- och personalregister		X
7. På uppdrag av den registeransvarige (bet.tj. & databehandling mm.) Se Puppl 36.3 §, uppdrag för annans räkning	X X	
8. Andra än enskilda personer (se Intressejämförelse)	X	
9. Datasekretessnämndens tillstånd		X

Känsliga uppgifter 12 § 1 mom.	Ja	Nej
1. Samtycke		X
2. Vissa offentligt gjorda uppgifter		X
3. Vitala intressen + förhinder att ge samtycke		X
4. Rättsliga anspråk		X
5. a) behandlingen reglerad i lag		X
b) lagstadgad uppgift	X	
6. Vetenskaplig eller historisk forskning / statistikföring	X	
7. Bl.a. religiös övertygelse och politisk uppfattning i föreningsverksamhet		X
1. Medlemskap i fackförbund, fackföreningsverksamhet		X
9. Medlemskap i fackförbund, den registeransvariges rättigheter mm. inom arbetsrättens område		X
10. Verksamhetsenheter och yrkesutbildade inom hälso- och sjukvården		X
11. Försäkringsanstalter	X	
12. Socialvårdsmyndigheter		X
13. Datasekretessnämndens tillstånd		X

BILAGA I 2/2

Anmälningsplikt, PuppL 4 kap.		Ja	Nej
Behandling av personuppgifter för särskilda ändamål 14 – 19 §			
14 §	Historisk och vetenskaplig forskning känsliga uppgifter	X	X
15 §	Statistik känsliga uppgifter	X	X
16 §	Myndigheters planerings- och utredningsuppgifter		X
17 §	Personmatrikel		X
18 §	Släktforskning		X
19 §	Direktmarknadsföring	X	
20 §	Kreditupplysningsverksamhet		X

